

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
75 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2015

СЕКЦІЯ ЕКОНОМІКИ ПРОМИСЛОВОСТІ

ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТА СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПРОВІДНИХ АГРОХОЛДИНГІВ УКРАЇНИ

Дідух С.М., к.е.н., доц.

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Головною тенденцією розвитку українського АПК останніх років є концентрація земельних угідь та формування потужних агрохолдингів. Якщо у 2007 році в Україні було зареєстровано 18 агрохолдингів, що мали землі у користуванні загальною площею 1,7 млн. га., то на початок 2013 року в Україні нараховувалось вже майже 80 агрохолдингів, що обробляють більше ніж 10 млн га [1]. У користуванні агрохолдингів знаходиться 27,9 % площ сільськогосподарських угідь країни, що перебувають у використанні сільськогосподарських підприємств [2]. Якщо у період інтенсивного розвитку агрохолдинги були «двигуном» впровадження позитивних змін, нових технологій та зростання врожайності, то у поточний період економічного спаду саме зниження фінансової стійкості великих агропідприємств може стати загрозою для всієї економіки України. Тому актуальною науковою задачею є оцінка фінансового стану агрохолдингів та визначення оптимальної структури їх капіталу.

Агрохолдингом прийнято вважати групу юридичних, самостійних сільськогосподарських, переробних і обслуговуючих організацій, контрольні пакети статутного капіталів яких належить одній особі. Характеристика ключових агрохолдингів України представлена у табл. 1.

Таблиця 1 – Характеристика найбільших агрохолдингів України

Назва агрохолдингу	Вид діяльності	Області	Площа угідь, тис. га
Ukrlandfarming	Виробництво зернових культур і насіння, виробництво яєць, цукру, тваринництво, трейдинг і дистрибуція сільгосп продукції	22 області	654
New Century Holding (NCH)	Виробництво зернових культур і насіння, тваринництво	16 областей	420
Kernel	Виробництво соняшникової олії, виробництво зерна, портові термінали, послуги елеваторів, сільське господарство	13 областей	389
Миронівський хлібопродукт	Виробництво зернових культур і насіння, птахівництво, виробництво олії, вирощування овочів і фруктів	10 областей	290
Астарта-Київ	Вирощування буряку, зернових і олійних культур, виробництво цукру та супутньої продукції, а також молока і м'яса	6 областей	245
Українські аграрні інвестиції	Сільськогосподарське виробництво	16 областей	261

Інтенсивний розвиток аграрних підприємств (розширення земельного банку, нарощування потужностей зі зберігання зерна і т.д.) потребував значних інвестиційних ресурсів. Саме цим обумовлено і нарощування позикового капіталу, і проведення IPO на світових фондових біржах.

Провідними агрохолдингами України є МНП S.A. ("Миронівський хлібопродукт") і Kernel Holding S.A., цінні папери яких котуються на європейських фондових біржах. Kernel Holding S.A. зареєстрована в Люксембурзі, є холдинговою структурою диверсифікованої сільськогосподарської

компанії, яка веде діяльність у чорноморському регіоні (Україні, а також Росії). Діяльність компанії зосереджена в шести бізнес-сегментах: виробництво соняшникової олії, виробництво бутильованої олії, виробництво зерна, портові термінали, послуги елеваторів, сільське господарство.

До складу МНР S.A. ("Миронівський хлібопродукт") входять 20 підприємств, розташованих у Київській, Черкаській, Дніпропетровській, Донецькій, Вінницькій, Івано-Франківській, Херсонській областях та АР Крим. Підприємства створюють замкнутий цикл м'ясного виробництва: вирощування зернових, виготовлення комбикормів, вирощування батьківського поголів'я худоби, виробництво і переробка м'яса. Окрім того, підприємства холдингу займаються виробництвом соняшникової олії, а також вирощуванням овочів і фруктів.

Нами було проведено експрес-дослідження фінансової стійкості даних компаній та діагностика загрози банкрутства за системою Бівера [3]. У якості джерел інформації при проведенні дослідження використано регулярні звіти компаній за 2012-2014 роки, опубліковані на їх сайтах, а також наукові публікації щодо проблеми, яка розглядається у статті [4, 5]. Результати дослідження представлено у таблиці 2.

Таблиця 2 – Система показників У. Бівера для оцінки ризику банкрутства корпорацій

Показники	Kernel				МХП			
	2013 рік		1 півріччя 2014 р		2013 рік		1 півріччя 2014 р	
	значення	зона	значення	зона	значення	зона	значення	зона
Коефіцієнт Бівера	0,075	В	-0,015	С	0,185	В	-0,156	С
Коефіцієнт рентабельності активів, %	-1,824	В-С	-5,597	С	5,861	А-В	-12,933	С
Коефіцієнт фінансового «важеля»	0,495	В	0,463	В	0,549	С	0,692	С
Коефіцієнт покриття активів чистим оборотним капіталом	0,036	С	-0,008	С	-0,148	С	-0,290	С
Коефіцієнт покриття	1,493	С	1,461	С	3,377	С	1,630	В

Значення показників системи Бівера свідчить про збільшення ризику банкрутства МНР S.A. ("Миронівський хлібопродукт") і Kernel Holding S.A, оскільки більшість показників знаходиться за результатами 1 півріччя 2014 року у зоні С. Частка власного капіталу у структурі активів МНР S.A. знизилась у першому півріччі 2014 р. із 45,13 % до 30,85 %, а у Kernel Holding S.A. дещо зросла – із 50,53 % до 53,71 %.

На нашу думку, обидва агрохолдинги, діяльність яких досліджувалась, мають диверсифіковану структуру бізнесу, довгострокову інвестиційну стратегію та у середньостроковій перспективі все ж не мають високої ймовірності банкрутства. Але зафіксовано погіршення показників фінансової стійкості компаній під впливом низки несприятливих факторів (воєнні дії в Україні, девальвація гривні, економічний спад в країні тощо). Зусилля агрохолдингів України, як ми бачимо на прикладі МНР і Kernel, мають бути спрямовані на оптимізацію структури капіталу, підвищення рентабельності операційної діяльності за рахунок оптимізації витрат, а також активізація експорту продукції.

Література

1. Андрійчук В.Г. Агропромислові формування нового типу в контексті стратегії розвитку вітчизняного сільського господарства / В. Г. Андрійчук // Економіка АПК. – 2013. – № 1. – С. 3-15.

2. Найбільші агрохолдинги України: щорічне дослідження агенції AgriSurvey [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://http://agrisurvey.com.ua/images/files/multi_client/analitics_surv/Agriholdings2014ua_demo.pdf (30.03.15). – Назва з екрану.
3. Використання системи показників У. Бівера для оцінки ризику банкрутства корпорацій / І. М. Посохов // Вісник СумДУ. Серія “Економіка”. — 2013. — №3. — С. 65-72.
4. Офіційний сайт Kernel Holding S.A. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.kernel.ua/ru/our-businesses/>
5. Офіційний сайт МНР S.A. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.mhp.com.ua>

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ ЕКОНОМІКИ ПРОМИСЛОВОСТІ

ДОСЛІДНИЦЬКЕ ПОЛЕ РУРАЛІСТИКИ ЯК МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ НАУКОВОЇ ГАЛУЗІ Павлов О.І.....	225
СТАН І НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ПРИЧОРНОМОРСЬКОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ Басюркіна Н.Й.....	227
ДО ПИТАННЯ ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ БЕЗПЕКИ ВІТЧИЗНЯНОЇ М'ЯСНОЇ ПРОДУКЦІЇ ВИМОГАМ ЄС Берегова Т.А.....	229
МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ Вігуржинська С.Ю.....	231
РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ МАТЕРІАЛЬНО-РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЯК ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ Самофатова В.А.....	232
ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТА СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПРОВІДНИХ АГРОХОЛДІНГІВ УКРАЇНИ Дідух С.М.....	233
ПРО ОПТИМІЗАЦІЮ ПОЄДНАННЯ РІЗНИХ ЕЛЕМЕНТІВ СИСТЕМИ ОПЛАТИ ПРАЦІ Колесник В.І.....	235
ОЦІНКА СТАНУ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНИ Крупіна С.В.....	236
ФАНДРАЙЗИНГ І КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ НАУКОВИХ РОЗРОБОК Свистун Т.В.....	238
ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАХОДІВ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ Кулаковська Т.А.....	240
СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ОЗНАК, ПРИТАМАННИХ СТАДІЯМ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ ПІДПРИЄМСТВА Волкова С.Ф., Фрум О.Л.....	242
ІНВЕСТИЦІЙНА СКЛАДОВА ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ Лобоцька Л.Л.....	243
«ПРАВО НА ХАРЧУВАННЯ» В УМОВАХ ІНФЛЯЦІЇ Меліх О.О.....	245
ГЕОГРАФІЧНА СТРУКТУРА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ Магденко С.О.....	246
ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАХОДІВ ПО УПРАВЛІННЮ ЕКОНОМІЧНИМИ РИЗИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХЛІБОПЕКАРСЬКОЇ ГАЛУЗІ Шалений В.А.....	248
СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА Яблонська Н.В.....	250

СЕКЦІЯ МАРКЕТИНГ, ПІДПРИЄМНИЦТВО І ТОРГІВЛЯ

ЗНАЧИМІСТЬ МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У QFD- МЕТОДОЛОГІЇ ПРИ ФОРМУВАННІ ЯКОСТІ НОВИХ ЗЕРНОВИХ ПРОДУКТІВ Мардар М.Р., Жигунов Д.О., Устенко І.А., Голубєва М.М.....	251
ЗМІСТОВНЕ ПРОЕКТУВАННЯ НОВИХ ПРОДУКТІВ (НА ПРИКЛАДІ ІГРИСТОГО ВИНА) Брайко М.Г., Голубьонкова О.О.....	253
ПРОСУВАННЯ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ ЗА ДОПОМОГОЮ ONLINE-МАРКЕТИНГУ Кордзая Н.Р.....	255
PEST-АНАЛІЗ МАРКЕТИНГОВОГО СЕРЕДОВИЩА ПІДПРИЄМСТВ З ВИРОБНИЦТВА КОМБІКОРМІВ ДЛЯ ДЕКОРАТИВНОЇ ТА СПІВУЧОЇ ПТИЦІ Мардар М.Р., Бордун Т.В., Кручек О.А., Пономаренко Т.....	257
АНАЛІЗ ТОВАРНОГО АСОРТИМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА З ВИРОБНИЦТВА МАКАРОННИХ ВИРОБІВ Устенко І.А., Кручек О.А.....	259
АКТУАЛЬНІ МЕТОДИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ Голубьонкова О.О., Маштакова І.О.....	261
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ПРОСУВАННЯ ПОСЛУГ НА РИНОК Голубьонкова О.О., Пашенко Ю.Ю.....	263

Наукове видання

Збірник тез доповідей 75 наукової конференції викладачів академії
20 – 24 квітня 2015 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами
За достовірність інформації відповідає автор публікації

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова
Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Члени колегії:

Бельтюкова С.В., д.х.н., професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Волков В.Е., д.т.н., доцент

Гладушняк О.К., д.т.н., професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Павлов О.І., д.е.н., професор

Станкевич Г.М., д.т.н., професор

Савенко І.І., д.е.н., професор

Ткаченко Н. А., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор